

SZAKDOLGOZAT

Tartalmi Kivonat

**A mesepedagógia – mesepszichológia
alkalmazási területei a bölcsődében**

A mesék szerepe a személyiségfejlődésben
Göbölös-Nardai Nóra

Csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak, levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Dr. Nagyné Dr. Mandl Erika, Egyetemi docens, Kaposvár

Szakedolgozatomban a mese, mesélés hatását vizsgáltam a bölcsődés korosztály, illetve a bölcsődei-óvodai átmeneti korosztály esetén. Kíváncsi voltam, hogy milyen hatással van a mesélés a gyermekek érzelmi fejlődésére, személyiségfejlődésükre, az EQ-ra.

A vizsgálatomat a mesék dramatizálásának a segítségével végeztem. Több mesét is választottam, melyeket próbáltam többféle módszerrel (mesekötény, mesepárna, bőröndszínház) dramatizálni, feldolgozni, bölcsődés korú gyermek számára is érthetővé, befogadóvá tenni, ezzel bemutatva azt is, hogy az ilyen korú gyermekeknek hogyan is érdemes mesélni.

A vizsgálatom másik részét a mélyinterjúk kutatás fogja majd képezni, ezen belül is pedig szeretnék kisgyermeknevelőket és szülőket is megkérdezni kutatott témában. Kíváncsi vagyok rá, hogy a kisgyermeknevelők, akik napi szinten gyermekek között dolgoznak, mennyire használják tudatosan a mesét, tisztában vannak-e annak fejlesztő hatásairól, illetve szintúgy szülői oldalról is, kíváncsi vagyok mennyire tudatosak mese választások terén a mai „modern” szülők.

A témaválasztásom indoka többek közt személyes indíttatású is volt. Jelenleg már ugyan iskoláskorúvá érett a kisfiam, de a téma választásának idején még javában óvodás korú volt és a családban korábban történt betegségek, haláleset kapcsán „sajnos” ő lett a kezdő, első alanyom, akin volt szerencsém így kipróbálni, hogy a mesélésnek, a jól megválasztott meséknek milyen hatása lehet a gyermek érzelmi fejlődésére is.

A pozitív tapasztalataim ösztönöztek arra, hogy ezzel a témával behatóbban, kutatásokat végezve is foglalkozzam, valamint érdekelt az is, hogy ezt hogyan tudnám „átültetni”, érthetővé tenni a bölcsődés korosztály számára.

A mesék és az olvasás szeretete már egész kisgyermekkoromban megjelent nálam. Szüleim elbeszélései alapján tudom, hogy még bár olvasni nem tudtam, de utánozva az olvasást, ujjammal követve a sorokat meséltem el a meséket a könyvekből. A könyvek szeretete egész életem során elkísért, bár a mesekönyvek akkor kerültek ismét előrébb, amikor a kisfiam megszületett. Próbálom őt is mind a mai napig a mese, az olvasás szeretetére nevelni. Én hiszem és vallom is azt, hogy a mese a gyermekek életében óriási hatással van a fantáziaviláguk alakulására is, és személyes meglátásom és egyben tapasztalatom is az, hogy mindez az érzelmek fejlődésre, tanulására is hatással lehet.

Ezekon kívül hiszem azt is, hogy ha egy kisgyermek megtanulja az érzelmeit helyesen kifejezni, valamint megérteni őket, akkor a későbbi szocializációs folyamatok során a társadalomba való beilleszkedése is könnyebben fog majd menni, együttérző és kiegyensúlyozott személyiség válhat belőle, de még ezen is túlmenően majd később ugyanezeket az alapokat lesz képes átadni a saját gyermekeinek is. A meglátásom lehetséges, hogy kissé utópisztikusnak tűnhet, de remélem a kutatásom segítségével kideríthetem, hogy mennyire lehetséges a gyermekek érzelmi fejlődését elősegíteni, irányítani.

Úgy gondolom, nem kell egy mesének célzottan tanító jellegűnek lennie ahhoz, hogy az befolyásolja a gyermek érzelmi- és személyiségfejlődését. Számos korábban íródott, klasszikusnak számító mesét is alapul vehetünk, melyek szintén alkalmasak lehetnek e célra. Ebből fakadóan igyekeztem modern és klasszikusnak mondható mesét is választani. Sikerélményként élhettem meg, hogy a klasszikus mese éppen annyira tetszett a gyermekeknek, mint a modern. Nyilvánvalóan azonnali hatást nem értem el a mesével, de úgy gondolom, ha már a mesék szeretetét át tudtam adni a gyermekeknek, az éppoly pozitív hatásként könyvelhető el, mint a fejlődés egyéb lépcsői. Sajnos a mai modern és rohanó világban a szülőknek nem igazán van idejük a „minőségi mesélésre”, illetve nem is tartják ezt fontosnak. Úgy gondolom, sokan szorulnának segítségre ezen a téren. Mindezekon túl sikerként könyvelhetem el, hogy az általam bemutatott meséket megszerettetem a gyermekekkel, akik ha otthon beszélnek és mesélnek szüleiknek is ezekről, akkor talán a szülői motiváció is nagyobb lesz a mesélési kedvhez a későbbiekben, és az érzelmeik fejlődése is elindulhat a jó irányba.